

Előfizetési árak:
 Egész évre 16.— P
 Félévre 8.— P
 M. kir. postatakarékpénztári
 csekkzámba száma 38990
**A hirdetés díj mm-
 ként 32 fillér s előre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája**

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
 Kiadóhivatal: Epest
 VI. Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 — Térész körútnál —
 Tel.: Aut. 188-98
 Lap megjelenés
 minden ho 1-én és 15-én.

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KOZLÖNYE
 A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRERDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.
 Telefon: József 359-78. Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon
 aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Jégszekrények,
 bor- és sörkimérő
 készülékek, pohár-
 állványok minden méret-
 ben kaphatók.

Raktáram túlszűfolttsága
 miatt rendkívül olcsó árban
 árusítok. Kedvező fizetési feltételek!
 Javítások olcsón és pontosan eszközöl-
 tetnek. Kérjen árajánlatot!

Klement András

jégszekrények, bor- és sörkimérő-
 készülék üzeme

Budapest, VII., Király ucca 27.
 (az udvarban)
 Telefon: J. 401-10.

Szegedi édes nemes rózsapaprika-
 szükségletét Horváth Ferenc paprika-
 termelőnél, Szeged, rendelje meg. —
 (Volt Szegedi Haggenmacher-vendég-
 lő.)

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
 leit határozza, mielőtt könyvelőjének a
 mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
 duljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ**
 hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL
 szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
 körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.
 Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-
 szakértő az Ön érdekeit védi.
 Vállal: könyvclések feltektesését, revizió-
 ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
 üzleti elszámolásokat, havi és örkönyve-
 lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
 fizetőinek 25%-os kedvezmény cízostíval!

**Használt és új vendéglői,
 kávéházi berendezések,**

asztalok, székek, biliárd-
 asztalok, dákók, golyók,
 sörrapparátusok, alpakka-
 evőeszközök és az összes
 felszerelési tárgyak

**legolcsóbb
 beszerzési
 forrása**

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.
 Alapított 1895.

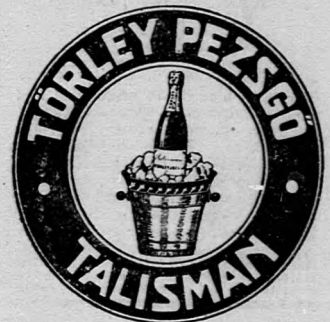
Öz. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.
 Telefon: J. 425 31.

**Hektograph, papirszal-
 véta, blokk, étlap, fog-
 vájó, biliárdgolyók,
 dákók, sakkok és az összes
 vendéglői és kávéházi kellekek
 legolcsóbban.**

**Beszerezte már
 a Korcsmai hitel
 eltörléséről szóló
 új plakátot**

Borszivattyúk, bortömlők, Telefon
 pincegazdasági cikkek 28-92
Cifka József
 Budapest, V. Vilmos császár út 48.
 Bádogra litográfált bortörvény kapható

SÖRKOMPRESSZOR

SOMMER és FEIN mérnökök
 szivattyú és kompresszor-telepek
 berendezési vállalata

BUDAPEST, V., VÁCI ÚT 18. SZÁM.
 Telefon: Aut. 124-08. Táviratcím: SIHI.

ENGEL JULIA UTÓDA

ANDORF JÓZSEFNÉ
 a Koszev-éttermek főpincéresének neje

keztük gyári lerakata
 Budapest, VII., Erzsébet Lőrét 5. sz.

Saját gyártmányú keztük. — Öz- és
 szarvasbörkülönlegességek. — Füzök.
 — Gyógyhaszkók mérték után.
 — Mellartók. — Harisnyák. — Tünc- és
 selyemharisnyák. — Vidéki rendelése-
 ket postán. — Tisztítást, javítást vállal.

HENNEFELD

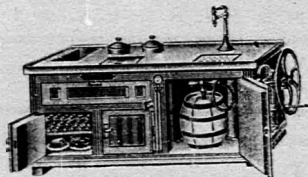
R.T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekevények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekvények.

Sörszerelvények.

Kedvező fizetési
feltételek.

Jégszekevények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

Kávéházi és vendéglői

felszerelési szaküzlete

Telefon: József 429-02.

Szállít mindennemű alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyakat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegárúk a leg-
nagyobb választékban, gyári áron.
Ujraezüstözés és alpaccaárúk javítása
jutányos áron. **Kérjen árjegyzéket.**
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kaszinóberendezések.

KREIBICH

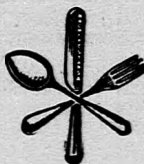
szállodal, kávéházi és ven-
déglői **összeszemélyzetek**
:: elhelyező irodája ::

mely 30 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elmerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Hacker és Társa

chinaezüst
és alpakka-árúk

Budapest,
VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354-55.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungaria nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv ára portómentesen küldve
10 pengő 50 fillér. Megrendelhető az
összeg előzetes beküldésével lapunk
kiadóhivatalában.

HAUER

CUKRÁSZ

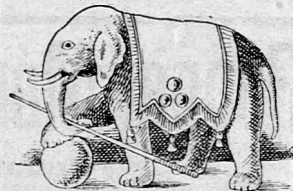
VIII., RÁKÓCZI ÚT 49.

PAITZ JÁNOS

MŰSZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések. Billiárdok, dákok,
golyók, dominók, sakkok. Sör-
apparátusok, jégszekevények, asz-
taliok, székek, Lignum Sanctum
kugligolyók, kuglibábuk stb.

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánárúk

gyári lerakata

BUDAPEST, VII., CSENGERY UCCA 19.
TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435 70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

Dozzi szalámi

Telefon: Aut. 952 76, 942-25.

DOZZI JÓZSEF

SZALÁMIGYÁR R-T

Budapest-Rákospalota
Újpest Telefon 225

a legjobb!

MEGJELENT

a „Magyar Szállodások
és Vendéglősök Évkönyve“
az 1930. évről.

Nélkülözhetetlen tudnivalókat
tartalmaz minden vendéglői és
szállodai üzemre nézve.

Ára: kötve 5.—, füzve 3.— pengő.
Kapható lapunk kiadóhivatalában,
vagy pedig a Szállodás és
Vendéglős Ipartestületnél. Buda-
pest, IX., Lónyay ucca 22. szám.

Koersmai, vendéglői

berendezések és felszerelések
használtak és újak leg-
olcsóbban beszerezhetők.
Állandóan raktár
WINTER, Akácfa ucca 37.

Vásárlásnál a kártyáskak
saját érdekükben
hivalkozzanak a Fogadóra

Szent István Bortersör

a Polgári Serfözde páratlan
különlegessége.

BÉRBEADÓ MEZŐKÖVESDEN

a piactéren egy vendéglő, szál-
lada és koresmahelyiség kedvező
feltételek mellett 1931 január hó
1-től 3-5 évre. Egyetlen kocsibe-
állóhely az egész városban. Ér-
deklődni lehet Frank Emilnél,
Mezőkövesden.

Beszerezte már az új?
Bortörvény kivonatot

Előfizetési ár:
Égész évre 16.— P
Félévre . . . 8.— P
M. kir. postakaraképztári
csékszámla száma 38990
A hirdetési díj mm-
ként 32 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal Bpest
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelenés
minden hó 1-én és 15-én.

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRERDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A magyar fogyasztó ma 70.000 munkásnak és 7000 tisztviselőnek ad kenyeret — külföldön.

Ma a munkanélküliség az ország egyik legnagyobb és legszomorúbb problémája. A munkanélküliség a nép nyomorának, a bolsevista és egyéb téveszméknek valóságos melegágya. Hogy lehet segíteni rajta?

Válasz: ha mindenki magyar árut vesz.

Miért? Mert a statisztika tanúsága szerint 1929-ben még mindig 655 millió pengő értékű külföldi ipari félgyártmányt és kész iparicikket hoztunk be az országba. Ez egyrészt azt jelenti, hogy Magyarországon ma még mindig minden egyes állampolgár, beleértve az aggrokat és eseseimőket is, fejenként 76.— P értékű külföldi árucikket fogyaszt évente, másrészt pedig azt eredményezi, hogy Magyarország 1929-ben mindezen importált cikkeket előállításánál 70.000 munkásnak és 7000 tisztviselőnek biztosított kenyeret a külföldön ugyanakkor, amikor az országban több mint 55.000 ipari munkanélküli, kenyér nélkül nyomorog.

Ez megdöbbentő tényállás, amelyen minden magyar embernek segítenie hazafiás és emberi kötelessége.

Mi a segítség módja? Csökkenteni a félgyártmányok és készáruk importját ameddig csak lehet. A magyar fogyasztó ma már minden cikkből megfelelő magyar árut kaphat és csak elvétele lesznek olyan különleges esetek, készülékek és természetesen speciális nyersanyagok stb., amelyek a külföldről továbbra is importálandók lesznek. Arra tehát nem számíthatunk, hogy a külföldi árukat teljesen kiszorítva, 70 ezer külföldi munkás és 7000 külföldi tisztviselő helyett 70.000 magyar munkásnak és 7000 magyar tisztviselőnek fogunk tudni kenyeret adni, de számíthatunk arra, hogy a magyar termelés tervszerű és következetes pártolásával, vagyis minden lehető alkalommal magyar áruk vásárlásával oly nagyra növelhetjük a belföldi fogyasztást, hogy annak kielégítése céljából az összes magyar ipari munkanélkülieket, munkásokat és tisztviselőket egyaránt foglalkoztatni fogjuk tudni. A munkanélküliségről, a nép nyomoráról, a bolsevista téveszmék terjedéséről tehát mindenki felelős, aki indokolatlanul és kényszerítő szükség esetén kívül is külföldi árut vesz. Magyar árut kell

vásárolni kivétel nélkül mindenkinek, hogy a saját import-fejkvótáját a minimumra csökkentse. Senki sem hátríthatja át másra ezt a kötelezettséget!

Mindezek után ma még joggal mondhatjuk tehát minden magyar fogyasztónak, hogy fejkvótád erejéig te is oka vagy a magyar munkanélküliségnek, mert nem mindig magyar árut vásároltál.

Az ipari fogyasztás a mezőgazdaságot táplálja.

Ha a magyar gazda magyar iparicikket vásárol, —eltekintve attól, hogy a magyar iparicikk ma épp olyan olcsó épp olyan jó, mint a külföldi — nemcsak a magyar ipari munkásnak ad kenyeret, hanem azáltal önmagával is jót tesz. A magyar gazda ugyanis jobb áron fogja tudni eladni búzáját, a borát, az állatját, az aprójószágját akkor, ha a mezőgazdasági és élelmészeti cikkek legnagyobb fogyasztóinak: a városbeli munkásoknak kerestük lesz és azok bérüknek egy nagy részét megfelelőbb táplálkozásra költethetik. Tehát a magyar ipar pártolása, magyar iparicikk vásárlása: a mezőgazdasági válságnak is orvoslása.

Hogyan állítható meg az egyre fokozódó magyar gazdasági válság?

A mai gazdasági válság központi tengelye a magyar mezőgazdasági értékesítés krízise. A pénz nélkül maradt gazdársadalom megcsökkenett fogyasztása visszahatott az ipari termelésre is. A megcsökkenett ipari termelés folyton fokozódó munkásleépítést okozott. Ily módon a munkát kereső munkások száma folyton növekedett; a folyton fokozódó munkakeresés veszedelmes munkanélküliséggé fajult. A munkanélküli munkás nem fizetőképes fogyasztó. A fizetőképes fogyasztótömegek ily módon való megcsökkenése az ipari termelés újabb redukciójára vezet. Ujra előlről kezdődik ugyanez a folyamat, amelyben megállás nincs a tökéletes elszegényedésig. Pedig meg kell állítanunk ezt a folyamatot és ehhez egy archimedeszi pontra van szükség. Ez a kívül álló segítség pedig a magyar fogyasztó lelkiismeretének felébresztése a „Magyar Hét” tanítása által. És ha a teljes magyar fogyasztóközönséget reprezentáló magyar társadalmat egész vásárlóerejével a magyar

ipari termelés minden alkalommal való fogyasztására irányítjuk, akkor a magyar gazdasági válság túl fog jutni azon a holtpontra, amelyből ma kivevickelni látszólag nem tud.

A gazdasági válságból kivevickelő út tehát: archimedeszi pontot találni a magyar fogyasztóban, akinek fogyasztása a gazdasági élet folytonosságát egyedül biztosíthatja.

Mindezek után megeafolthatatlan igazságként jelenthetjük ki, hogy: a „Magyar Hét” nemcsak az ipari és a mezőgazdasági egyetemének küzdelme a megélhetésért, hanem az egész magyar nemzet összes társadalmi rétegeinek harca önmagáért és egy szebb jövőért.

A sörgyarak és a magyar komló.

Az „Országos Vendéglős Egyesület” május havi nagygyűlésén szakkörökben nagy feltűnést keltett dr. Pongrácz Aladár egyesületi főügyésznek a sörgyében elmondott beszéde, amelyben rámutatott — holott eddig az ellenkezőjét hitték az italmérők — hogy a sörkarterhez tartozó sörfőződé, egyetkő kivételével, nem magyar termésti, hanem importált eseh komlóból főzik a sört.

Tehát akkor, mikor a sörgyarak hangzatos reklámmal a magyar gyártmányú sör mellett hatalmas propagandát fejtenek ki, akkor nem százszázalékos magyar termékből készített sörről van szó, hanem eseh komlóból hazánkban előállított sörről. Azért hitta akkor fel a szónok a kartársakat, hogy ne forszirozzák üzletükben a eseh komlóból készített sörnek kimérését, hanem inkább propagálják a jó magyar bort.

Hogy az egyesület főügyészének megállapítása mennyire helytálló volt, azt igazolja most az „Ujság” október 7-iki számban Hertelendy Miklós gazdasági főtanácsos fenti cím alatt megjelent közleménye, amely et itt közlünk:

Nagy az elkeseredés a magyar komlótermelő gazdák között amiatt, hogy hazai sörgyarak még mindig külföldről hoznak a sörgyártáshoz komlót, holott prima minőségű és megfelelő mennyiségű magyar komló itthon van. ¹⁻¹ közésünkre áll. Hogy a sörgyarak gyობbrészbén idegen sörfőzőmesterei nem nagyon lelkesedtek a magyar komlóért, azt a közelmúltban sajnála-

tosan tapasztalták a komlótermelő gazdák, akik kénytelenek voltak a világpiacon helyekre kivinni a magyar komlót és ezzel rettenetes veszteségeket szenvedtek, holott ugyanakkor a belföldi sörgyárak sokszor talán ugyanazt a magyar komlót is idegen közvetítőknél juttatott drága pénzen megvásárolva hozták vissza. Csak a tavalyi évben történt először, hogy a földművelésügyi minisztérium kivásárolta a magyar sörgyárak végre próbát tettek az itthon preparált magyar komlóval és maguk ismerték be, hogy az általuk vett, bár csekély mennyiségű magyar komló a sörgyártásnál kitűnően bevált. Most ezen az úton kellene tovább haladni, ha a válságba jutott magyar komlótermelést meg akarjuk menteni.

Abba a kétségbeesésbe, amelybe a magyar komlótermelő gazdák mármár estek, reménysugarat hozott a földművelésügyi minisztérium erélyes fellépése, mert bizonyos, hogyha a magyar komlótermelés védelemre nem történik gyors intézkedés, akkor ez a szép eredmény, melyet a minisztérium komlótelepítési akciója a megfelelő minőségű és mennyiségű magyar komlótermelésével biztosítani kívánt, teljesen kockára lesz téve. Hisz mult évi Budapestre felszállított preparált komlónak még a szemétdombra való kifuvározását is a termelő fizette, mert vevőre nem talált. Pedig Magyarország azon szerencsés helyzetben van, hogy nincs komlótürelmes, mint az a világ többi államában létezik. A magyar komlókeretek a magyar sörgyárak szükségletéhez képest létesültek és csak annyit termelnek, amennyire az itthoni sörgyáraknak szükségük van. Viszont kell, hogy teljesedjék a komlótelepítés legfontosabb feltétele, tudniillik az, hogy a magyar sörgyárak ne idegen helyről hozzanak komlót, hanem a magyar komlót használják. — Ez annál is inkább kötelességük, mert komlót exportálni teljes lehetetlenség.

Minden állam védi a maga komlótermelését és pedig nemcsak igen magas vámmal, hanem még továbbmenő intézkedésekkel, nevezetesen a saját belföldi komlójuk felhasználásának kényszerét írja elő a saját sörgyárainak. Így van ez Franciaországban, a hol most a komló vámját ötszöröseire emelték és kimondták, hogy a francia sörgyárak 75 százalék erejéig belföldi komlót kötelesek felhasználni; így van ez Németországban, ahol a komló vámját 150 arany márkára emelték most és a felhasználási szöveggel szóló törvényjavaslat a szakbizottságban le lett tárgyalva, csak az országgyűlés elé még nem kerülhetett annak felhasználása miatt, így van ez Lengyelországban, ahol külön kormányengedélyre van a sörgyárnak szüksége, ha bárholnan 1 dkg idegen komlót is be akarnak hozni. — mert ott szabály, hogy addig, amíg belföldi komló van, idegen helyről komlót behozni nem szabad. Így van ez régtől fogva Angliában is, a hova legfeljebb az angol dominionokból, tehát angol területről engednek be komlót és az idegen komlóra olyan

PASCHKA ÉS TÁRSA - HEIM H.

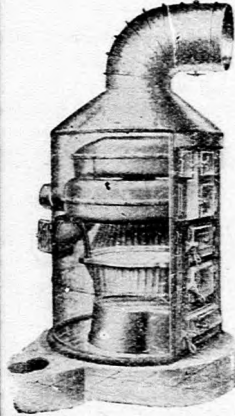
FÜTÉSI ÉS VASIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Mária Valéria ucca 10. szám.

Telefon: Automata 820—41.

Gyár: X., Füzér ucca 35. szám.

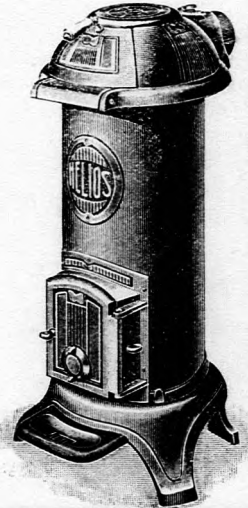
Telefon: K. 484—20, K. 74—58.

Azonkívül eredeti Heim „Meidinger” „Helios” és „Redivius” folytonzó kályhák

Amerikai „ETNA” és eredeti „HEIM-MEIDINGER” rendszerű központi ventilációs frisslevegő fűtő berendezések

Kávéházak részére a legideálisabb, leghygieNIKUSABB és leggazdaságosabb központi fűtőberendezés. Óránként 2—3 szoros légcsere. Nagy tüzelőanyag-megtakarítás.

horribilis vám van megállapítva, hogy az be nem jöhet. Amikor külföldön ilyen példát látunk, akkor nálunk viszont bagatell 25 aranykoronát tesz ki a komló váma és a csehekkel kötött szerződésben azt is 20 aranykoronára szállították le. Nem esoda, ha özőlik be a saazi cseh komló. Ez az állapot így nem maradhat, mert ez egyenest kaput nyit az idegen mezőgazdasági termék bejutasának ugyanakkor, amikor a magyar gazda ezer sebből vérzik, amikor súlyos ráfizetéssel dolgozik és most a komlótermelés terén is rengeteg áldozattal létesített telepek nem, hogy hasznát nem látja, de arra

évek óta ráfizetni kénytelen és most is az előtt a dilemma előtt áll, hogy egyáltalában leszede-e a komlót, mert ezzel is csak költséget szaporítja.

A sörgyárak sokat panaszkodnak a sörfogyasztás visszaesése miatt és hogy ez okból nagyok a komlókészletek, de ezt méltányolva is, el lehet várnai a magyar sörgyáraktól, hogy a magyar komlótermelés válságos helyzetében annyi megértést és méltányos belátást tanúsítson, hogy ami szükségletük van komlóban, azt tisztességes áron megvásárolva magyar komlóval fedezzék.

A Társadalombiztosító járulékok újabb megállapítása.*)

A m. kir. népjóléti miniszter úr f. é. szeptember hó 29-től kezdődő érvényesüléssel a betegségi, öregségi, rokkantsági biztosítás alapjául szolgáló napibérosztályokat módosította olyképp, hogy

azok számát tízről tizenkettőre emelte fel.

*) Több vidéki szakosztály s ipartársulat az „Országos Vendéglős Egyesülethez” fordult avégből, hogy tájékozza őket a szakmai alkalmazottak új bérosztályába való sorolása tekintetében. A bérosztályba sorolásnak alapja a havi, illetve heti kereset. A budapesti vendéglőkben, szállókban és kávéházakban alkalmazottak, az ipartestületekkel történt megállapodás szerint, az itt kimutatott osztályokba lettek sorozva. E közlemény szolgáljon tehát a vidéki kartársaknak utmutatóul.

NÖSNER

BORNAGYKERESKEDŐ

ÉS PEZSGÓGYÁROS

EXTRA

Habzóbor

P 2.80

Rendelések:

Aut. 194-89.

Budapest V., Lipót körút 4.
Hollán ucca 2.

I. osztály napi	0.80 P	heti 4.80 P	havi 20 P-ig
II. osztály napi	1.60 P	heti 9.60 P	havi 40 P-ig
III. osztály napi	2.40 P	heti 14.40 P	havi 60 P-ig
IV. osztály napi	3.20 P	heti 19.20 P	havi 80 P-ig
V. osztály napi	4.— P	heti 24.— P	havi 100 P-ig
VI. osztály napi	4.80 P	heti 28.80 P	havi 120 P-ig
VII. osztály napi	5.60 P	heti 33.60 P	havi 140 P-ig
VIII. osztály napi	6.40 P	heti 38.40 P	havi 160 P-ig
IX. osztály napi	7.20 P	heti 43.20 P	havi 180 P-ig
X. osztály napi	8.— P	heti 48.— P	havi 200 P-ig
XI. osztály napi	8.80 P	heti 52.80 P	havi 220 P-ig
XII. osztály napi	8.80 P	heti 52.80 P	havi 240

pengőn felül.

Ennek folytán a betegségi és öreg-ségi biztosítási járulékok a következő-

kép változnak:

osztály	1	2	3	4	5	6	7	napra
I.	10	18	28	36	44	54	54	
II.	14	28	40	54	66	80	80	
III.	22	44	66	88	110	132	132	
IV.	32	62	94	124	154	186	186	
V.	40	80	120	160	198	238	238	
VI.	50	98	146	194	242	292	292	
VII.	58	116	172	230	286	344	344	
VIII.	66	132	198	264	330	396	396	
IX.	70	140	208	278	346	416	416	
X.	74	146	218	290	362	434	434	
XI.	76	152	228	304	378	454	454	
XII.	80	158	238	316	394	474	474	

Új bérosztályok.

A Társadalombiztosító Intézetnél 1930. október hó 3-án tartott értekezlete-n a szállodai és vendéglői alkalmazottak napibérosztályba sorozása tekintetében a „Bpesti Szállodás és Vendég-lős Ipartestülettel” a fővárosra vonatkozólag a következő megállapodás jött létre:

A szakácsok, a konyhaszemélyzet, mosónők, takarítónők, általában mindazok a szállodai és vendéglői alkalmazottak, akik fix javadalmazásban részesülnek s akiknek borraalóból külön jövedelmük nincs, a tényleges jövedelmük alapján — beleértve a természetbeni ellátást is — jelentendők be.

Osztályozva csak azok lettek, akiknek jövedelme meg nem állapítható. A jövedelem megállapításánál az élelmezést tanonennél havi 20 pengővel, más alkalmazotknál havi 50 pengővel számítjuk.

Az I. osztályba sorozottak: a vendég-lőstanone, portástanone,

a II. osztályba: felszabadult portás-fü.

a III. osztályba: az illemhelyfelügye-lő, takarítónő,

a IV. osztályba: kenyeresfű, vagy leány, a trafikos, az újságos, telefonos, ruhatáros — ha nem bérlője a ruhatár-kezelésnek,

az V. osztályba: a szállodai szoba-leány, a háiszolga, a szállodai bér-szolga (Lohndiener), a liftes, a felsza-badult borász, a kiszolgálóleány, a esa-pospincér,

a VII. osztályba: a szobapincér, az ét-hordó, a portás, a szobaasszony,

a VIII. osztályba: a szobafőpincér, a főpincér, a fizetőpincér, a főportás,

Az öregségi biztosítást illetőleg az alkalmazottak általában ugyanabba a

bérosztályba tartoznak, amelyik osz-tályba soroztattak a betegségi biztosítá-snál, kivéve a VIII. bérosztályba so-rozottakat (szobafőpincér, főpincér, fizet-őpincér, főportás), akik az öregségi

Főpincér X. osztály járulék	eddig heti 5.70	ezentúl 4.34	1.36
Fizető és felszolgáló X. oszt. járulék	eddig heti 5.70	ezentúl 4.34	1.36
Takarítónő mellékkeresettel IV. oszt.	eddig heti 2.10	ezentúl 1.86	—24
Kenyeres újságos, trafikos, telefonos, ruhatáros (amennyiben nem önálló vállalkozók, albérlők IV. oszt. jár.	eddig heti 2.10	ezentúl 1.86	—24
Tanonok I. oszt. jár.	eddig heti —60	ezentúl —54	—06
Felirónó heti	3.30—2.70	3.44	2.92 P +14 +22
Kávéfőző heti	3.30—2.70	3.96	2.92 P +66 +22
Kávéfőzőnő heti	2.70—2.10	2.92	2.38 P +22 +28
Segédzemélyzet férfi heti	2.10	2.38	1.86 P +28 +24
Segédzemélyzet női heti	2.10—1.50	2.38	1.86 P +24 +36
Takarítónő mellékkereset nélkül heti	1.50	1.86	+36
Tanon	0.60	0.54 P	+06

Ennélfogva az ezen kategóriába tar-tozó alkalmazottktól ezen járulékok fe-

Konyhaasztala, kredence

még egyszer oly soká tart, ha az elpusztíthatatlan ETERNIT-borítással védi. Mindig tiszta és olcsó.

Prospektust díjtalanul ad

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrassy-út 33.

biztosításnál a X-ik bérosztályba tar-toznak.

A járulékok általában csökkentek. A napibérosztályba sorozásnál szintén változás történt, mert a szobaasszony a VIII. bérosztályból a VII-be, a ruha-táros ugyancsak a VIII. napibérosz-tályból a IV-be került.

Természetesen a munkáltatót a di-jaknak csak a fele terheli.

A „Bpesti Kávésok Ipartestülete” az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatóságával lefolytatott tárgyalá-sok eredményeképp közöljük, hogy a nem fixfizetű alkalmazottak osztály-basorozása 1930. évi szeptember hó 29-től kezdve a következőképen történt:

				kevesebb
eddig heti 5.70	ezentúl 4.34	1.36		
eddig heti 5.70	ezentúl 4.34	1.36		
eddig heti 2.10	ezentúl 1.86	—24		
eddig heti 2.10	ezentúl 1.86	—24		
eddig heti —60	ezentúl —54	—06		
3.30—2.70	3.44	2.92 P	+14	+22
3.30—2.70	3.96	2.92 P	+66	+22
2.70—2.10	2.92	2.38 P	+22	+28
2.10	2.38	1.86 P	+28	+24
2.10—1.50	2.38	1.86 P	+24	+36
1.50	1.86			+36
0.60	0.54 P			+06

lét szabad csak levonásba hozni.

Az országos kongresszus tanácskozása.

(III.) A második pont letárgyalása után következett a sörkartell ügye.

Dr. Pongrácz Aladár elsősorban is-merteti a kartelltervezet, amely-et lapunkban, az augusztus elsejei számában már leközöltük. Az évek óta különféle ipari, kereskedelmi és fo-gyasztoi szervek agitációja, valamint a képviselők erős kritikájának nyomása alatt elkészült e javaslat. Ez a törvény-tervezet nem alkalmas arra, hogy ben-nünket teljesen kielégítsen, de abban oly intézkedések is vannak, amelyek a kartelek egyeduralmát szűkíti. Mint első lépést tehát örömmel fogadjuk a törvénytervezet. Május óta, mikor a sörgyári kartellel a nagygyűlésen fog-lalkoztunk, olyan változás nem fordult

elő, hogy az ott leszögezett álláspon-tunkat megmátsuk. Ezt a tárgyat ak-kor kimerítettük és ma is azon az állás-ponton kell lennünk, hogy mindaddig, amíg a sörkartell kívánalmainkat nem teljesíti, a sörkimérésre ne fektessünk gondot, hanem mérjünk helyette bort. És ha megalakul egy kartellenkülvii sörgyár, úgy azt a legmesszebbmenő erkölcsi támogatásban részesítsük, ter-

Előkelő
jómeneteli étterem eladó
Debrecen legforralmasabb helyén.
Érdeklődni lehet Gaál Endre ven-dég-lős tífkánál Debrecen,
Sveits palota,

mészetesen, ha olesőbb árral és versenyképes árut állít elő. A kongresszus tagjai a beszéd elmondása után azt a kívánságot hangoztatták, hogy mi van a tervbevett kartellenkülvüi vendéglős-sörgyári alapításával. Az elnök közli, hogy ennek a leendő sörgyárnak igazgatója jelen van. De a vendéglős, és koresmáros kongresszuson csak az esetben szólhat fel és tájékoztathatja a kartársakat, ha azt a kongresszusi tagok kívánják. Miután a kongresszus egyhangúlag kívánta, hogy *Bedő* István igazgató a vendéglős sörgyár alapítási munkálatait ismertesse, részére a szót megadta. *Bedő* igazgató azután részletesen elmondta, hogy egy külföldi tőkeesoport hajlandó Magyarországon egy kartellenkülvüi vendéglős sörgyárt felállítani, ebben az irányban folynak az előmunkálatok. De mielőtt e tőkeesoport ezt elhatározza, megfelelő tájékoztatást kíván szerezni, hogy a kartellenkülvüi sörgyárt kívánják-e a vendéglősök és koresmárosok. Az eddigi munkálatok tehát mind ezt a célt szolgálták. Tervbe van véve, hogy a sörgyár vezetésében egy külön választandó vendéglősök és koresmárosokból álló választmány közreműködjön, stb., stb. Tehát itt a kongresszus előtt bejelenti, hogy azok a különböző és zuglakokban elhelyezett rosszindulatú és piszkalódó hírek terjesztői célt nem fognak érni. Azok a hírek tehát, mintha az a célkitűzés, hogy a vendéglősök bevonásával megalapítandó kartellenkülvüi sörgyárt ügye megfenekelett volna, nem igazak.

Ezen tendenciózus híresztelésekkel szemben a sörgyár alapítói nevében a magyar vendéglős-, koresmáros- és kávésipar megnyugtatására közli, hogy a vállalkozás rövid időn belül végleges stádiumba kerül. A külföldi tőkeesoport szakközzegei ezidőszertint a létesítendő sörgyár elhelyezésének fontos kérdését tanulmányozzák és ha az elintéztést nyert, úgy haladéknélkül megkezdődik az építés és a berendezés munkája. *Minden alos reményünk megran arra, hogy kitünő söreinkkel a jövő évi sörkapmányban a mellettünk kitartó és bennünk bizó szaktársakat zavartalanul ki fogjuk szolgálni.*

Ehhez a kijelentéshez még annyit fűzött hozzá, hogy a vendéglősök sörgyára a technika legújabb vívmányainak igénybevételével lesz felszerelve, úgy hogy sör és egyéb gyártmányai minősége a legkényesebb izlesekét is ki fogja elégíteni. Arra kérte még az érdeklődő italszakma igen tisztelt tagjait, hogy az általuk ismert oldalról terjesztett alaptalan állhíreknek ne adjanak hitelt, hanem várják be nyugodtan a közeljövő kézzelfogható eseményeit. Egyben a sörgyári választmány tagjaira nézve tesz proppozíciót.

A sörgyári választmányba delegálandó tagok miatt élénk vita indult meg. *Lipták* Mihály javaslatát fogadta a kongresszus helyesléssel.

Dr. Pongrácz A. a végzős jogán újból leszögezte az Országos Vendéglős Egyesület álláspontját, hogy változatlanul tovább harcol a sörkartell ellen.

minden kartellenkülvüi sörgyári alapítást örömmel fogad és erkölcsileg támogat.

Következett a tárgysorozat 3. pontja: *a vidéki szakipartestület ügye, a koresmaipar reformálása és szakképzettséghez való kötése. Melly* Károly előadó ismertette a tárgyat. Nem új kívánsággal jöttünk a kongresszus elé, eddig már három kongresszuson foglalkoztunk ugyanezzel a tárggyal, a beadotti kérelmünket eddig a kormány nem teljesítette és nem utasította el. Nem teljesítette eddig azért, mivel az ipartestületi reform törvényjavaslattal még mindig nem készült el, e kívánságunk pedig csak e törvényben lesz honorálható s mindaddig, míg e törvényjavaslat el nem készül, a vidéki szakipartestületeknek felállíthatósága érdekében beadott kérelmek a törvényelőkészítő osztályban vannak. Tudvalevőleg már az 1884. évi XVII. tc. megengedte, hogy a fővárosban, ha 100-nál több egy szakmához tartozó képesített iparos van, úgy azok önálló szakipartestületet létesíthetnek. Ha tehát a fővárosban a cipészek, szabók, mészárosok, hentesek, kávécsok, vendéglősök, stb. iparosok külön ipartestületet létesíthetnek, akkor miért nem létesíthessenek a szegedi, pécsi, miskolci, győri, debreceni cipészek, szabók vendéglősök stb. iparosok, hogyha a törvényben megállapított számban önállóan folytatják iparukat, szakipartestületet? A vidéken működő iparosok érdeke ugyanaz, mint a fővárosban lakó iparosoknak. Ha 100-nál több fővárosi vendéglősnek jogában áll, hogy szakmai ügyeiket az önálló szakipartestületeikben intézhessék, ugyanaz a jog dukál a kispesti, az újpesti, a pécsi, a győri, a szegedi stb. vendéglősöknek is.

A helyzet, miként az közismert, az, hogy a vendéglősök vidéken kötelesek az általános ipartestületnek tagjává lenni. Talál-e a vendéglősipar a vegyes ipartestületekben védelmet és támogatást? Nem. Éppen ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk. A vendéglősiparosokra az általános ipartestületek csak nagyobb tagsági díjat rónak ki, de kívánságaikkal nem törődnek, sőt legtöbb helyen az ipartestületi ügynevezett „székházakban“ konkurrens üzletet nyitnak és a vendéglős tagjaiktól elvonják — már amennyire lehet — a vendégeket, mert azt akarják, hogy az iparosok csak az ipartestületi vendéglős támogatásuk. De ettől eltekintve, a szálloda-vendéglői és kávésipar érdeke egész más, mint a többi kézműves iparosoknak és egész más törvények és minisztériumok rendelkezései szabályozzák iparunk vitelét és rendjét. Erre már a kereskedelemügyi minisztériumhoz beadott kérelmünkre rámutattunk. Voltaképpen ki ellenzi azt, hogy a vidéken is lehessen önálló szakipartestületeket felállítani? Anyagi érdekből az általános ipartestületek és ezek között, miként értesült, a pécsi ipartestülettől jártak a minisztériumban és avval érveltek, hogy akkor, ha meglesz a lehetőség, hogy vidéken is lehet szakipartestületet felállítani, az

általános ipartestületek tönkremennek. Ez a veszély azonban nem fenyegeti az általános ipartestületeket, mert ha a pécsi, újpesti, szegedi, pesterzsébeti vegyes ipartestületből a vendéglősök és kávécsok, valamint szállodások kivonulnak, a taglétszámuk még mindig ezren felül lesz. Ilyen taglétszám mellett pedig az általános ipartestület fennállása biztosítva van. Az Országos Vendéglős Egyesület ez év elején ebben az ügyben Kállay Miklós kereskedelmi államtitkárnál küldöttségileg jelent meg és szóval is előterjesztette a hazai vendéglősöknek ezen kérelmét. Így tehát mindaddig, míg ez a jogos kérelmünk nem teljesül, kötelességünk kívánságunk teljesítését minél sürűbben követelni. Kéri, hogy a kongresszus fogadja el a következő határozati javaslatot:

„A folyó évi augusztus hó 27-én Esztergomban tartott országos vendéglős és koresmáros kongresszus az előző kongresszusokban a vidéki szakipartestületek vonatkozáslag hozott határozatát változtatlanul fenntartja. Felkéri az Országos Vendéglős-Egyesületet, hogy a mai határozatról a kereskedelemügyi miniszter urat kérvény kapcsán értesítse.“

Melly Károly előadó azután röviden ismertette a koresmaiparnak szakképzettséghez való kötését. Régi kívánságunk — mondja — az, hogy a koresmaipar, mint a vendéglősipar rokoniparát, képesítéshez kössék. A vendéglős és koresmaiparok azonosak, eltérés csak ott van, hogy a vendéglős meleg konyhát is tarthat, illetve rendszeresen kifőzhet, ellenben a koresmáros az oly községekben (városokban), melyeknek lakossága a 20 ezret meghaladja, nem főzhet. Valami sok értelme nincs ennek a megkülönböztetésnek, mert az 1920. évi statisztikai adatok szerint az akkori népszámlálási eredmények szerint esonka hazánkban csak 40 olyan helység van, amelynek a lakosság száma a 20 ezret meghaladja. Hát érdemes ezért egy felesleges ipart fenntartani? De ettől eltekintve, a vendéglős szakképzettséghez való kötése illuzóris, mert aki nem tanulta a szakmát, koresmáros ipart folytat, amihez nem kell szakképzettség. A koresmaipar képesítéshez kötésével kettős eredményt érünk el. Nem tódulna mindenki szeresézt próbálni a koresmáros pályára, csak az, aki arra hivatást érez és szaktudással rendelkezik és a képesítéshez kötéssel emelnék a koresmaiparnak a nivóját. A következő határozati javaslatot kéri elfogadni:

„Esztergomban 1930 augusztus 27-én

Éttermi, kávéházi gazdaszozony-nak, vendéglős asszony-nak támaszául ajánlkozik, szolid szimpatikus, szorgalmas, lelkiismeretes, abszolút megbízható egyedülálló özvegy, kitünő bizonyítvánnyal.
Nagyné, Kispeszt, Üllői út 98. ajtó 2.

tartott országos vendéglős és koresmáros kongresszus felkéri a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter urat, hogy az 1922. évi XII. tc. 15. §-ában nyert felhatalmazása alapján a koresmaipart, mint a vendéglősipar rokoniparát, képvisítéshez kösse.

Radócsy István (Pécs) örömmel hallgatta az előadó javaslatát. A pécsi kartársak, kiknek nevében többen résztvesznek a kongresszuson és felszólalnak, már néhány éve maguk is mozgalmat indítottak a vidéki szakipartestület érdekéért. Mozgalmunkhoz annakidején több vidéki szerv csatlakozott. Kérelmünkkel a minisztériumhoz is fordultunk, de ott, ezéltől három évvel, az általános ipartestületek kívánságukat elgáncsolták. Igen helyesen mutatott erre rá az előadó. Ha azt akarjuk, ezt pedig mindnyájan akarjuk, hogy iparunkban rend legyen, fejlődjön, a szintje emelkedjék, úgy erősen kell követelnünk azt a jogot, hogy vidéken a vendéglősöknek is megadassék a mód, hogyha ahhoz elegenden vannak, hogy szakipartestületet állíthassanak fel. Az általános ipartestületekben egyéb jogunk nincsen, mint tagdíjat fizetni. Ha ipari ügyeinkkel akarunk behatóan foglalkozni, akkor megengedik, hogy az ipartestület keretében önálló szakosztályt állítsunk fel, de a szakosztály fenntartási költségeit külön kell a vendéglősöknek viselni. Miért legyünk mi akkor tagjai az ipartestületnek? Azért, hogy tagdíjat fizessünk semmiért? Igen érdekesen mutat rá az ehhez hasonló visszasságokra és kijelenti, hogy a vidéki vendéglősöknek legfontosabb érdeke fűződik a vidéki szakipartestületek létesítéséhez. A határozati javaslatához készséggel hozzájárul és arra kéri a vezetőséget, hogy a vidéki vendéglősöknek ezen kívánságát a legnagyobb eréllyel képviseljék illetékes helyen. (Lelkes eljenzés.) Lipták Mihály (Pesterzsébet) szakszerű fejtegetése, Berger Hermann (Kisvárdai), vitéz Baranyai József (Budapest) és mások hozzászólása után a kongresszus a határozati javaslatokat egyhangulag elfogadta.

Skrabán Ferenc elnök átadja az elnöklést **Szűcs Mihály** elnöknek.

Szűcs Mihály elnök jelenti, hogy a tárgysorozat 5. és 6. pontját dr. **Stéger Béla** ügyész fogja ismertetni. Az előrehaladott időre való tekintettel kérem a kongresszus hozzájárulását, hogy a két tárgyat az előadó egyszerre adhassa elő. Természetesen a tárgyhoz mindenkinek jogában fog állni, ettől függetlenül, hozzászólni. (Helyeslés.)

Dr. **Stéger Béla** előadó ezután felszólalt az országsszerte a Zeneszerző Szövetség jogdíj megállapítása elleni panaszokat, igen sokszor önkényes eljárás, rámutatott, hogy eddig már az összes szakmai érdekeltségek a kereskedelmi és iparkamara, a kereskedelmi miniszter útján, sőt küldöttségileg még közvetlenül is a belügyminisztériumhoz eljártak és kérték a felhozott panaszok orvoslását. Legutóbb Tomcsányi min. tanácsos megígérte, hogy a felhozott sérelmek alapján foglalkozni fog e

kérdéssel. Igéretét azonban nem tudta beváltani, mivel más ügyosztály élére állították. Ezeknek előrebocsátása után a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„A kongresszus szükségesnek találja az 1921. évi 54. tc. novelláris változtatását, ehhez képest utasítja a vezetőséget, hogy ennek megfelelően előterjesztéssel forduljon az illetékes szakminisztériumhoz ankét összehívása iránt, mely hivatott a zenejogdíj terén előállott visszasságok megváltoztatására.”

Az idegenforgalmi ügyek előadásánál előadó rámutatott ennek nemzetgazdasági fontosságára és azokra az akadályokra, amelyek az idegenforgalom fellendülését akadályozzák. Az egész idegenforgalom-propaganda nagyon vérszegény és egyoldalú, miután főleg a fővárosra bázisozza azt. Nekünk nem szabad avval megelégedni, hogy az idegeneknek azt mondjuk: „Jöjjön három napra Budapestre!” Propagandánkat úgy kell irányítani, hogy az idegen a fővárosban kívül hazánk más gyönyörű részeit: a Balatont, a Mátra és Bükkhegység vidékét, stb. felkeresse. Az a kifogás, hogy nem lehet vidéki városokba idegeneket vinni, mert a szállók régiék, elavultak és egyes helyeken nem tiszták, nem mindig helytálló. Mert újabbban néhány vidéki városban igen szép, modern, új és tiszta szálloda létesült. Vidéki modern szállók létesítése csak tökékezés. Vállalkozó volna, hosszú amortizációs kölcsönrel és adókedvezményekkel lehetne a vállalkozási kedvet fokozni. Ilyen értelemben előterjeszti a határozati javaslatát.

A kongresszus — rövid hozzászólások után — a határozati javaslatokat egyhangulag elfogadta.

Dr. **Stéger Béla** az előrehaladott időre való tekintettel röviden előadja, hogy az úgynevezett takarékasztársaságok (spóregyletek) miatt több helyen kellemtelensége volt a vendéglősöknek, amennyiben a hatóságok azok működését csak akkor engedélyezik, hogyha, tekintet nélkül a taglétszámra, jóváhagyott alapszabályokat felmutatnak. Ilyen alapszabályt azonban eddig még a belügyminisztérium nem hagyott jóvá, mert évek óta elintézetlenül fekszenek a hivatalban. A spóregyletek kétségtelenül humánus és szociális célokat is szolgálnak, amellől a vendéglői üzletet is kissé élénkítik. Kéri a következő határozati javaslat elfogadását:

„A kongresszus szükségesnek találja, hogy a takarékasztársaságok részére, miután a belügyminisztéri 10.802—1923 VIII. számú rendelet ezeket arra kötelezi, hogy jóváhagyott alapszabályokkal rendelkezzenek, a minisztérium egy alapszabálymintát rendelkezésre bocsásson, miután az eddig jóváhagyás céljából beterjesztett alapszabályok egyike sem lett a jóváhagyási záradékkal ellátva.”

A javaslatához a kongresszus egyhangulag hozzájárult.

Következett a vendéglősök és koresmárosok nyugdíj ügye. Erről a szep-

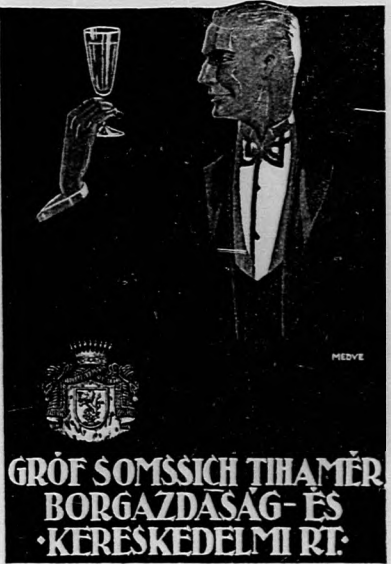

tember 15-i lapszámunkban már beszámoltunk.

Szűcs Mihály elnök: **Bán István** (Kelenföldy) indítványt öhajjt tenni.

Klöcker Rezső (Tass) a záróakadémiát ismertet. A vidéki vendéglősök és koresmárosok zárójárát a 9863—1920 M. E. sz. kormányrendelet alapján a belügyminiszter 9600—1922 számú rendeletével éjjel utáni 2 órában állapította meg. De a belügyminiszter a fenti M. E. rendelet alapján feljogosította az összes másodfokú iparhatóságokat — ha szigorúbb korlátozások volnának indokoltak — joghatóságuk alá tartozó városokra vagy akár egész törvényhatóságok területére is rövidebb zárórát állapíthatnak meg. Ezen záróramegállapításnál rendezes a fentebbi kormányrendelettel hatályon kívül helyezett helyhatósági szabályrendeletben megállapított záróaidőhatárok szolgálták irányadóul.

Tudvalevőleg a vidéki (községi) záróórát e rendelet alapján a hatóság esti 10, illetve 11 órában állapította meg, de vannak községek, hol már — egészen indokolatlanul — esti 9 órakor kell az üzletet zárni. Mi tehát azt kívánjuk, hogy a záróra ügyet ne miniszteri rendelettel, amely túlnagy jogot biztosít a másodfokú és elsőfokú

KÖZPONTI IRODA:
VI., Andrassy út 31. Tel.: 142—58.

hatóságoknak, hanem országos törvénnyel szabályozzák. Kéri a következő határozati javaslat elfogadását:

„Esztergomban az 1930. év augusztus hó 27-én megtartott országos vendéglős és koresmáros kongresszus szükségességnek látja, hogy a vidéki vendéglői, koresmai és kávéházi záróra törvényhozási úton akként rendezessék, hogy télen 12 óraker és nyáron 1 óraker legyen a záróra.

Ilyértelmu kérelemmel a m. kir. belügyminiszter ürhoz és támogatásért az Országos Idegenforgalmi Tanáchoz fordul.

Továbbá felkéri a m. kir. belügyminiszter urat, hogy azon rendeletét, mely szerint vidéken tánevigalmak, bálók, stb. mulatságokat csak egyesületek vagy testületek rendezhessenek, helyeze hatályon kívül.”

A kongresszus általános helyveléssel fogadta el a határozati javaslatot.

Következett a koresmai hiteltől szóló pont. A tárgyat Gábor István (Hódmezővásárhely) és Győri Zsigmond (Miskolc) ismertette. Az előadás nagy érdeklődést váltott ki a jelenvoltaknál. Gábor István következő előterjesztése után Győri Zsigmond gyakorlati példákkal világította meg a koresmai hitel ügyét.

Magyarország vendéglősei és koresmárosainak országos kongresszusa serelemi között foglalkozott az 1928. évi II. tc. 7. §-ának végrehajtása iránt kiadott és a koresmai hitelt újabb szabályozó 122.400—1930 sz. belügyminiszteri rendelettel és

megállapítja, hogy szerföltött sérelmes az ország vendéglős és koresmáros iparos társadalmára a rendelkezés, amennyiben a koresmai hitelektől a bírói jogsegélyt teljes egészében megvonta, annál inkább, mert ezáltal nemcsak az 1883. évi XXV. tc. 22—27. §-ában biztosított szerzett jogát konfiskálta az ország vendéglőseinek és koresmárosainak, hanem tágteret nyitott a pénz nélkül evő és ivó, vendéglős és koresmákat hivatásszerűen látogatók táborának szaporítására;

megállapította, hogy ezen rendelkezés, mint oly sok más, ismét megkülönbözteti és alárendelt iparrá deklarálja a vendéglős és koresmáros ipart, amennyiben a többi iparosoknak künlévőségeik behajtásának biztosításától eltérő jogszabályt állapított meg, pedig nemcsak az ipartörvény rendelkezései szerint, hanem a közterhek viselését, illetőleg nagyon is egyenrangúknak tartja a többi iparosokkal;

megállapítja, hogyha a normális gazdasági állapotok mellett, közel 50 évig maga a törvényhozás szükségét látta a koresmai hitel behajtásának törvényes intézkedéssel való védésére, ma a romlott gazdasági viszonyok mellett igen alásüllyedt erkölcsi felfogás szerint fokozottabb mértékben volna erre szükség annál inkább, mert a kiszolgált és megvevett és megivott ételre és italra a vendéglős és koresmáros tulajdonjogot nem tarthat fenn, áruját a nemfizető vevőtől vissza nem veheti s így a károsodása törvénnyel védett, ami annál in-

kább sérelmes, mert hisz egyetlen vendégtől sem áll módjában a vendéglősnek és koresmárosnak megkérdezní, hogy vajjon fizetni szándékozik-e, mert ez esetben a fizetési szándékkal evő és ivó vendégeket is elriasztja üzletéből, miáltal még a mai siralmas üzletmenet is siralmasabbá válik;

megállapította, hogy a koresmai hiteltől a bírói jogsegély megtagadása a vendéglős és koresmárosokat rossz üzletmenetük mellett egyenesen kétségbeejtő helyzet elé állította és ezen megállapításaira tekintettel egyhangúlag hozott határozatával kimondja az országos nagygyűlés, hogy kéri a belügyminiszter urat:

a 122.400—1930 számú rendeletének visszavonására és ehelyett az 1883 évi XXV. tc. és az 1928. évi II. tc. szellemében és értelmében olyirányú rendelkezés kiadására, melyben a városok saját autonómiájuk, a községek a vármegyék autonómiájuk keretében legyenek kötelesek szabályrendeletileg záros határidőn belül megállapítani, a helyi viszonyokhoz mérten azt az értékhatárt, amely összegig a koresmai hitelek is be legyenek bíróság hajthatók és amely értékhatár nem lehet kisebb, mint az 1883. évi XXV. tc.-ben forint értékben megállapított összeg 100%-ig pengőre valorizált összege.

Gábor István és Győri Zsigmond előadása után igen élénk vita indult meg a tárgynál. Erősen kifogásolták, hogy a hatóság az engedély nélkül hitelbe fogyasztott italok után a forgalmi és fogyasztási adót megfizetteti, de a követelés érvényesítésére segédkezet nem nyújt. Miért nem mondták ki a rendeletben, hogy az a vendég, aki engedély és beleegyezés nélkül hitelben fogyaszt, kihágást követ el, stb. Dr. Pongrácz Aladár felvilágosítja a felszólalókat, hogy ezt nem kellett a rendeletben kimondani, mert a büntetőtörvény szerint ilyen egyén csalást követ el s ezért megbüntetik. Neki volt egy pár ilyen családi esete és a bíróság mindig marasztaló ítéletet hozott.

Végül a kongresszus a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Bán István előadja, hogy most, mikor a tárgysorozatot letárgyaltuk, kötelességét vel teljesíteni, amikor is dr. Pongrácz Aladár főügyész úr érdemeit külön kiemeli. A főügyész úr már másjában bátor szóvivő volt a hatalmas sörkartell ellen. Ebben a kérdésben ma ismét felszólalt és arra buzdított, hogy ezt a harcot a győzelemig tántoríthatatlan buzgósággal vigyük. Mi ezt készséggel megígérjük, de arra kéri a kartársak nevében, ne kedvetlenedjen el, ha esetleg megtévedt emberek gáncoskodnak. Indítványozza, hogy Kun Béla hódmezővásárhelyi országgyűlési képviselőnek, a vendéglős és koresmáros kongresszus díszelnökének, ki ügyeinket, panaszainkat és sérelmeinket mindenkor a legnagyobb megértéssel fogadta és segítségünkre van, valamint dr. Pongrácz Aladár főügyészünknek egyhangúlag nyilvánítsunk köszönetet a vendéglős és koresmáros társadalom érdekében kifejtett lankadatlan

és odaadó munkásságukért.

Hatalmas éljenzés fogadta Bán István indítványát, amit az elnök azután elfogadottnak jelentett ki.

Szűcs Mihály elnök: Mintán a kongresszusi tárgysorozatot letárgyaltuk, indítvány sem érkezett, a kongresszusi tanácskozást bezárom. Az elnökség felhatalmazást kér a kongresszustól, hogy a ma elfogadott javaslatokat a kongresszus nevében illetékes helyekre felterjesztesse. (Helyeslés.)

Ezekután megköszöni elnök a hatóság képviselőinek és vendégeknek szíves megjelenésüket és ezáltal is kéri, hogy odahaza ügyeinket jóindulattal pártfogolják. Megköszöni a kartársaknak, hogy komoly hozzászólásokkal a tanácskozás nívóját emelték.

A kongresszust tehát befejezettnek jelenti ki, azonban Esztergomban, amely az átkos trianoni diktátum folytán határváros lett — reméljük, csak ideiglenesen — a kongresszust csak akkor fejezhetjük be méltóan, ha mindnyáján elénekeljük a Himnuszt.

A Himnuszt akkordjaival azután véget ért az 1930. évi kongresszus.

Különféle közlemények

Egy nagyon üdvös terv.

Keszey Vince, a Vendéglős Ipartestület elnöke, felhívást küldött a vendéglősökhöz. Ha sikerül az elnöknek a felhívásban említett célt elérni, úgy az ipartestületi tagok részéről a legnagyobb elismerésre számíthat. Vannak gáncsolók, akik az árakkal nincsenek kibékülve.

Igaz, hogy a menüknél nem lehet 35—40 százalékot keresni, de a jó üzletember ma úgy kalkulál, hogyha egy napon most 50 menüs vendéggel a jelenlegi rezszivel népesebb az üzlete is csak 15—20 fillért keres egy menün, akkor is napi tíz pengő a tiszta keresete.

A körlevelet, amelyet alább közlünk, minden vendéglősnek megszívlelésre ajánlunk.

A köz- és magántisztviselők fővárosi csoportjának érdekképviselői vezetője, mely központilag irányítja jelenleg a tisztviselők értekezését, azt kérte ipartestületünktől, hogy a fővárosi vendéglősökkel vállaltassuk ezen tisztviselők értekezését 1.20—1.40 és 1.60 pengő menüárakon. A kérdésnek részünkről való elfogadása ellenében felesle-

gessé válna a polgári és vállalati értékeinket további fenntartása.

Szükségtelen kiemelni, hogy a tisztviselőknek a vendéglőkbe való visszaszoktatása mennyire kívánatos. Ha egyelőre anyagi előnyöket nem is jelentene az akció, amelyről tárgyalásaink folynak, annyi bizonyos, hogy idővel éreztetni fogja hatását az üzleti forgalomban.

Az akcióhoz csatlakozó vendéglők részére annyi ebéd és esetleg vacsorafogyasztó lesz megszervezve, ahányan a mai meglévő vendégek mellett a helyiségbe befogadhatók. A vendéglősnek viszont köteleznie kell magát arra, hogy elsőrendű anyagokból és elkészítéssel szolgáltatja fel a menüt.

A vendéglősnek mód fog nyújtani arra, hogy az anyagokat nagyban áron, olcsón beszerezhesse s így a kalkuláció mindenkire meg fog állani, aki az akcióban részt vesz.

Az akció központilag lenne irányítva, a központ adja ki az egyes vendéglőkre szóló étkezési szelvényfüzeteket, gondoskodik azok elhelyezéséről és a szelvényfüzetek ellenértékének kifizetéséről. A szelvényfüzetek 10, 20 és 30 napra ébédre, esetleg vacsorákra is érvényesek lesznek.

Felhívjuk igen tisztelet Kartárs úr figyelmét az ismertetett akcióra azzal, ha üzleti érdekek megfelelő, úgy az akcióhoz való csatlakozási szándékát jelentse be ipartestületünk elnökségénél levelünk kézhezvételétől számított 8 napon belül.

A 11 napos borkezelési tanfolyam

A szüreti munkálatok miatt csak november havában lesz Budafokon megterezhető. Így tehát azok, akik e tanfolyamon még részt kívánnak venni (az idén több ilyen tanfolyam már nem tartatik) a tandíj lefizetése mellett szóval vagy írásban az Országos Vendéglős Egyesület irodájában, VI., Aradi uca 11. szám alatt e hó végéig jelentsék be.

Az Országos Vendéglős Egyesület intézőbizottsága

október 10-én Lehocz Lajos ügyvezető alelnök vezetése mellett ülést tartott. Dr. Stéger Béla ügyész bemutatja a polgármesteri hivatal határozatát, a melyben a kizárt elnök panaszára az I. fokú iparhatóság által hozott véghatározatot hatályon kívül helyezte. Elmondja továbbá, hogy a volt elnök eljárása kibívná a legszigorúbb kritikát, erre talán még nem is volt példa, hogy egy volt elnök, mivel egyhangúlag titkos szavazással kizárják, bepanaszolja azt az egyesületet, amelynek szabályszerű vezetésére ő volt felelős, hogy szabályellenesen működött. Most utólag meglelt állapítva, hogy egész elnöksége alatt eljárása rossziszemű volt, mert kijelentette, hogy azért vezetete így az egyesületet, hogy ha az elnökségből kiteszik, akkor felrugja majd az egyesületet." Dr. Pongrácz A. érdekes jogi fejtegetése után Mely Károly, Hoffer Ferenc, Klécker Rezső és Skrabán Ferenc hozzászólása után az intézőbizottság elhatározta, hogy ok-

tóber hó 29-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az alapszabály módosítását is tárgyalni fogják. — A Kávés Ipartestületnek a fuzióra vonatkozó felhívását ezidő szerint azzal nem kíván foglalkozni. Főügyész még bejelenti, hogy a Zeneszerző Szövetség jogtanácsosa által egyik egyesületi tagukhoz küldött levél másolatának felolvasása után az intézőbizottság úgy határozott, hogy az elnökség véleményezés céljából neki megküldte, de jogi véleménye szerint a kifogásolt passzus a szarolás kritériumát nem meríti ki. Ezzel az ülés véget ért.

Éppen jökor!

Most közlik a hivatalos statisztikai adatokat, mely szerint a múlt évben a magyar állampolgárok, akik külföldi nyaralóhelyeket kerestek fei, 52 millió pengőt költöttek. Az osztrák helyzet ezzel szemben más, ott 249 millió schilling bevételi többletet mutat az idegenforgalom egyenlege.

Most folynak a „Magyar Hét” rendezésének munkálatai. Most olvassuk: Idegen árúk fogyasztásával idegen népek jólétét és magad szegénységét fokozod; tehát akkor, mikor a szent önzésre tanítanak, akkor kell olvasnunk, hogy 52 millió pengőt magyarjaink külföldön elflanoltak. Ez a statisztikai adat arra tanít bennünket, hogy azokat a személyeket, akik Magyarországon szerzett és gyűjtött pénzüket külföldön költik, külön meg kell majd adóztatni. Fürdő- és nyaralóhelyeink, szállodáink konganak az ürességtől, gyönyörű üdülőhelyeinknek hiába várják az üdülésre és pihenésre szorulókat, oda nem mennek, de külföldre viszik az itt összekuporgatott filléreket. Ne legyünk szentimentálisak. Ki megnyomított hazánkban szerzett pénzt kiviszi, annak arra is kell lenni pénze, hogy az itthon megkárosított termelőket, iparosokat és kereskedőket, kik a nagy közterhek alatt nyögnek, tehermentesítsék. Az 52 millió pengőnek 20 százaléka 14 millió pengő. Mennyi embernek lehetne munkát és megélhetést adni ezzel az összeggel Magyarországon!

Rev. Swift Jonathan, aki megírta a „Gulliver utazásai” című történeteket, egyik prédikációjában a következőket mondotta: „Sanyarú helyzetünk oka azoknak a himpelléréknek ostobaságában, hiúságában és szivtelenségében keresendő, akik megfelelkeznek a hálaról, mellyel édes szülőföldjüknek tartoznak, idegen országban, halálos ellenségeink közt lebzselnek s dorbozognak, míg véreik orrukkal túrják az ő földjüket...”

Mintha csak a külföldön pénzt költő magyarokra vonatkoztatta volna!

Kartársak!

Ne mérjetelek Zwack Unicumja gyantán más italt! Ne töltsétek bele Zwack Unicumos üvegbe más cégtől való keserűt. Ha vendégek Unicumot kér, ne poharazzatok neki más, csakis a valódi Zwack-féle Unicum gyomor-erősítő likört.

Házasság.

Gundel Károly és neje, született Blasutig Margit leányát, Tinkát október 11-én a budapesti Egyetemi templom oltárához vezette Hercegh Géza és neje született Nirnsee Szidónia, azelőtt özv. ifjabb borsodi és katymári Lati-novits Pálné fia, Oszkár.

Aki még a sörkartellel is kimert kezdeni

című hirre vonatkozólag egy vidéki kartárs, ki nem kívánja, hogy nevét közöljük, azt írja, hogy a fenti című hír olvasása után minden kartársnak azt ajánlhatja, hogy minden fel évben kérjen a sörraktár vagy sörgyártól egy számlakivonatot és egy kimutatást az üres edényekről, mert az üres edények-nél mindig differenciák vannak.

Ne vásároljunk külföldi árut!

1. A magyar gazdasági válságból a kivezető utat csak a magyar fogyasztó biztosíthatja. Ha minden magyar ember magyar árut vásárol, nem lesz munkanélküliség és gazdasági válság.

2. Magyar cikkek fogyasztásával biztosítunk a magyar munkásoknak kenyeret.

3. A jövő magyar középosztálytát az iparnak kell eltartania. Gyermekeire gondol az, aki magyar árut vásárol.

4. A „Magyar Hét” az egész magyar nemzet minden egyes társadalmi rétegének harea a megmaradásért, önmagáért, egy szebb jövőért.

5. Vásároljatok magyar árut, hogy az országban maradjon a pénz és munkához jusson minden magyar.

6. Magyarok! A magyar földterméket fogyasszátok!

7. Te is oka vagy a munkanélküliségnek, ha nem magyar árut vásárolsz, mert a külföldi áru csak a külföldi munkásnak ad kenyeret.

Ezt tanítja a „Magyar Hét” amely október 18-tól 26-ig tart.

Halálozás.

Peller Mátyás pilisvörösvári vendéglős múlt hó végén: rövid szenvedés után elhunyt.

Kleisz Nándor budapesti vendéglős október hó 4-én hosszabb szenvedés után 63 éves korban meghalt.

Szuhánszky Pál rákospalotai vendéglős október 11-én 42 éves korban hosszú betegeskedés után elhunyt.

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát Asztaltársasága uszonnái:

Október hó 17-én d. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság összejövetele Bokor Ferencnél (VII., Baross tér 13.)

Október 22-én este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Kass Jánosnál (IX., Soroksári út 38.)

Október hó 24-én este 8 órakor vendéglősök vacsorája Démusz Jánosnál, (VI., Teréz körút 47.)

Október 29-én este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Taxner Istvánnál (I., Szirtes út 11.)

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésére.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsal szolgál. Iroda: IX. Ferenc körút 37. Telefon: J. 379–88.

A szőlők állapota és a borpiac helyzete.

a m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelők részletes jelentései alapján a következő:

A *budapesti kerületben* a bekövetkezett abnormalis idő több helyen a szőlő cukortartalmára kedvezőtlen volt. Az általános szüretet jellemzi a magas savtartalom. A must cukorfoktartalma Klosterneuburgi fokban 17–18 fok. Néhol 20 fokra is felmegy. A must ára Klosterneuburgi cukorfok szerint cca 1 fillér. Az óbor ára literenként 30–50 fillér.

A *kecskeméti és környékén* a szüretelés mindenütt folyamatban van. Az eddig szüretelt fajták természetük kat. holdanként 20 hl. A must cukorfoka 21–23. A must ára 0,8–1 fillér cukorfok szerint. Óbor-kereslet gyenge. Ár 2–3 fillér között mozog. Malligand-fokonként.

A *szegedi kerületben* a szüret már általánosan folyamatban van. A must mennyisége jó közepes; minősége 18–24 klosterneuburgi cukorfok. A must ára 16–20 fillér. Az óbor ára Malligand-fokonként 2,5–3 fillér kis tételekben, mely ár literenként 24–42 fillérnek felel meg.

A *veszprémi kerületben* a szüretelés a kerület minden részében folyik, kivéve azokat a nagyobb (főleg uradalmi) szőlőket, ahol minőségre törekednek és kevésbé rothadó fajtákkal van dolguk. A cukorfok borvidékek szerint 14–24. A mustok ára most kezd kialakulni 20–50 fillér között.

A *pécsi kerületben* a szüret a kisgazdáknál beveződött; nagyobb uradalmi szőlőkben most szüretelnek. A must mennyisége kielégítő, minőségre is kifogástalanul jó. A mustok cukortartalma átlagban 18 fok. Későbbi szüreteléssel 20–22 fok várható. A mustárak még nem alakultak ki. Korcsmárosok pécsi mustot 36–40 fillérért, gyengébb mustokat 18–22 fillérért vásároltak.

A *miskolci kerületben* az eddigi mustok cukortartalma a klosterneuburgi mustmértő szerint 15–20 fok között mozog. A esemegéből szüret mustok között

akadnak szórványosan 18–22 fokos cukortartalmúak is. Óbor ára 2–3 fillér Malligand fokonként, mely 18–40 fillér literenkénti árnak felel meg. A mustok ára nagy átlagban literenként 20 fillér.

A *egerben és vidékén* a szőlők fejlődése az előbbi meleg napok hatására igen kedvezően alakult, de az utóbbi esős időjárás következtében különösen a mélyebb fekvésekben erős rothadásnak indult. A mustok cukorfoka 20–24 klosterneuburgi fok között mozog.

A *soproni kerületben* a folytonos esőzés következtében a szőlőbogyókban nagymértű rothadás lépett fel. A korán leszüretelt rothadt szőlők musteukortartalma a 15–17 klosterneuburgi fokonál nem magasabb, viszont a múlt hó végéig és a most megindult szüret eredménye átlagban 18–20 fok között mozog. Egyes szőlősgazdáknál a nagyburgundi cukortartalma 20–22 fokot is elér. Mustárak egyáltalán nincsenek; egyes kisebb tételekről lehet csak hallani literenként 24–30 fillérvél.

A *tapolcai kerületben* a várt mennyiség mindenütt sokkal kevesebb lesz, de a minőség jó, sok helyen a múlt évit elér, sőt nem ritkán meg is haladja. Cukorfok 17 százaléktól fel 22 százalékig, sőt a budaacsonyi borvidéken gyakran 25 százalékig is emelkedik klosterneuburgi mérő szerint. Nem ritka a magasabb cukorfok sem. A somogy-zalai borvidéken a must ára cukorfokonként 0,6–0,8 fillérről kezdve indult; jobb minőségeért 1–1,3 fillért, a Balaton mellékén 1–1,4 fillért, a budaacsonyi borvidéken 1–2 fillért fizettek eddig. Jobb minősége és urasági tételek ára magasabb. Az 1929-es óborokban jelentős forgalom volt a múlt hetekben. A 12–13 százalékos borokért minőség szerint 30–45 fillért, jobb minőségeért 60–80 fillért, Budaacsonyan 1 P 20 fillért is fizettek. Külföldi kivitelre is nagyobb vásárlások történtek.

A *nyiregyháza kerületben* az ezerjával megindult és még a korai szüretében 18–20 klosterneuburgi fok volt a cukortartalom, az utóbbiakban és főleg urasági szőlőkben 24 fok volt a cukortartalom. Egyes helyen, így Vámospercsen 27 fok cukortartalmat is elértek csak 20 százalék törköly mellett, másutt a törköly 30 százalékig megy. A minőség mindenütt jó. A könnyebb új borokért 10–12 fillér árat ígérnek literenként, közepes borokért 14–16 fillérig történt ígért.

A Cook-iroda elleni harcban megtépázott IBUSZ regresszálni akarja magát.

A gyümölcsárúsítás joga a pályaudvarokon, a MÁV legújabb rendelete szerint, az IBUSZ-é, mely az idén jobb üzletmenet mellett kisebb osztalékot fizet. A Szállodások Szövetsége evégből e hó 11-én 29 szavas táviratban

134-kára Budapestre hívta az érdeklét va-üti vendéglősöket „fontos üzleti ügy” tárgyalására. A megbeszélésen két kimentés mellett 26-an vettek részt, hogy együttesen tiltakozzanak az ellen, hogy az IBUSZ a vendéglősök üzletkörükből a gyümölcs árúsítását kiszorítsa. Mert ezentúl a pályaudvari vendéglősöknek csak üzlethelyiségükben szabad utasoknak gyümölcsöt kiszolgáltatni. Határozatba ment, hogy e rendelet ellen a Szövetség előterjesztéssel éljen. A vonatkozó beadvány felolvasása és helyesbítése után azután a kereskedelemügyi minisztériumhoz és Rássay Károly orsz. képviselőhöz került. A szentesi kolléga szóvá tette, hogy a borhatyuzók és a vonatokban borméréssel foglalkozó mozgó csempeszek működésének megszüntetése érdekében felette fontos volna eljárni. Elnök ezt feleslegesnek tartja, de a legtöbb vidéki kartárs rámutatott arra, hogy ezek a borempeszek igen érzékenyen károsítják és ez az állapot nem tűrhető, mert naponta érzik ennek hátrányát, emellett nekik kell 600 pengős illetéket is fizetni. — Keszei Vince, a Szövetség elnöke ezután hosszabb beszédben ismertette a Szövetség céljait, meglelti, hogy nagyon helyes, hogy a szakmai kiválmánaink teljesítése miatt külön az Orsz. Vendéglős Egyesület is „döntgeti a kapukat.” Téves, hogy az esztergomi országos kongresszuson verekedtek volna. Egy ottani kávéházban előző nap éjjel volt valami incidens, de ennek szenvedő hősei nem voltak vendéglősök. A vendéglősök sörgyára kéménye még nem füstöl, de ha megvalósul, miután igen erős a sörkartel elleni hangulat, a vendéglősök a kartelen kívüli sörgyárat kétségtelenül örömmel fogják támogatni. Közben felhívták a megjelentek közül azokat, akik még nem tagjai a Szövetségnek, iratkozzanak be, mert a tagdíj sok kiadás fedezetére szolgál. Westher István javaslatára Keszei Vincének egyhangúlag kőszönetet szavaztak.

Üzletek téli nyitási ideje.

Október elsejétől a fővárosi szabályrendelet szerint a vendéglős és korcsma nyitási ideje reggel 6 órában van megállapítva. — Ez a szabályrendelet sürgősen revízióra szorul, mert egészen indokolatlan, hogy a hivatásos italmérők októbertől március hó végéig csak 6 órák nyithatnak, ezzel szemben a szatócsok, fűszeresek már reggel 5 órák nyitnak és korlátolt vagy kismértékbeni italméresi engedély alapján mérhetik az italt.

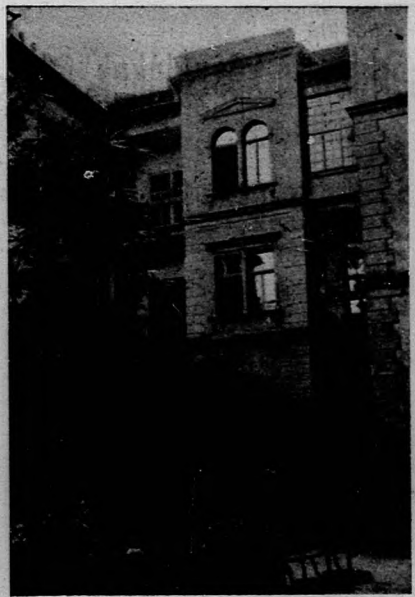
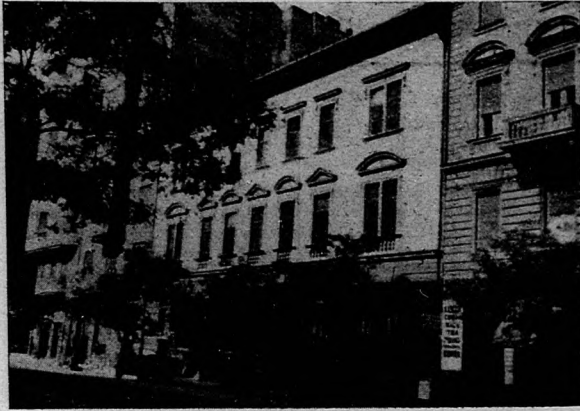
A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédzszerkesztő: Fekete Gyula.

**Merkantil-nyomda, Hunyadi uca 45
(Havas Ödön).**

Nyugdíjegyületünk új bérháza.

Patat Lajos felvétele.

A régi nyugdíjintézet szomorú sorsán okulva, az igazgatóság böles előrelátással az Aréna út 15. ház megvétele folytán ingatlanba fektette az új intézet három év alatt összegyűjtött vagyonát.

Reméljük, hogy tagjaink további lelkiismeretes kötelességteljesítése nemsokára egy újabb ingatlan megvételét is lehetővé fogja tenni.

Idegenforgalom, szálloda, vendéglős és kávésipar.

— A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara most megjelent „Kereskedelmünk és iparunk az 1929. évben” című jelentéséből. —

Idegenforgalom. Az idegenforgalmi adatok ismertetése előtt megemlítjük, hogy ezek csupán Budapestre vonatkoznak és pedig Budapestnek úgy az ország többi részével, mint a külfölddel való forgalmat öleli fel. Ezek az 1929. évi idegenforgalmi eredmények bizonyos megállást mutatnak abban a fejlődésben, melyet a háborút követő évtizedben ezen a téren tapasztalhatunk.

Az egész Európában érezhető gazdasági válság nem mulhatott el nyom nélkül az idegenforgalom terén sem. Így pl. Bécsben az ottani idegenforgalom 15 százalékkal csökkent. Ha Budapestet az idegenforgalom visszaesése nem éri is el ezt a mértéket, mégis a látogatók számának 7.25%-os és az itt eltöltött éjszakák számának 7.88%-os csökkenésével elég jelentékeny hanyatlás mutatkozik. Hiszen amíg 1928-ban összesen 269.606 belföldi és külföldi idegen érkezett Budapestre és itt 712.397 éjszakát töltött el, addig ez a szám 1929-ben 250.055-re, az itt eltöltött éjszakák pedig 656.274-re csökkentek. Az egyetlen vigasztaló körülmény, hogy az idegenforgalom visszaesése nem a szorosan vett külföldi látogatók számának hanyatlásában, hanem kizárólag a belföldiekben (a Budapestet megforduló vidékiek számának apadásában) jut kifejezésre. A szorosan vett külföldi látogatók száma ugyanis 1928-ban 71.625 volt és 226.019 éjszakát töltöttek el, viszont 1929-ben e látogatók száma 73.994-re, az itt töltött éjszakáké pedig 228.530-ra emelkedett, ami a látogatók számában 2%, az itt eltöltött éjszakák számában pedig 1%-os emelkedést jelent. Az elcsatolt területekről érkező látogatók számában már cse-

kély (1, illetve 3%-os) visszaesés jelentkezett, amennyiben az 1928. évi 37.966 látogatóval szemben 1929-ben már csak 37.582 látogató érkezett, akik itt 111.673 (1928-ban 115.191) éjszakát töltöttek. A belföldről adódó idegenforgalomban már nagyobb mérvű hanyatlás érezhető, amennyiben a belföldről érkezettek száma az 1928. évi 160.015-ről 1929-ben 139.179-re, az itt eltöltött éjszakák száma pedig az 1928. évi 371.187-ről 1929-ben 316.071-re apadt. A hanyatlás az érkezők számában 13, az eltöltött éjszakák számában pedig 15%-os. A szorosan vett belföldi idegenforgalomban a hanyatlás 1925. év óta észlelhető amióta az évről-évre fokozódó gazdasági nehézségek az utazási kedvet és lehetőséget csökkentették, másrészt pedig a vidéki beszerzési lehetőségek fejlődésével, valamint a vidéki vasúti és egyéb közlekedési eszközök tökéletesedésével annak szüksége, hogy bevásárlások eszközlése végett keressék fel a fővárost, érezhetően csökkent. Ezt a hiányt a magyar vidéket is átölelő idegenforgalmi propagandával, az utazási könnyítések kiterjesztésével, főleg pedig a Budapesti Nemzetközi Vásár, mezőgazdasági kiállítás, Szent István-napi és egyéb nemzeti ünnepek alkalmából megadandó utazási lehetőségeknek az eddigénél is fokozottabb kihasználásával, csoportos utazások rendezésével lehet ellensúlyozni.

Ugyanez vonatkozik az elcsatolt részekből Budapestre irányuló idegenforgalomra is, mely téren mutatózó s ránk kedvezőtlen irányzat megváltozását a Magyarországon kínálkozó beszerzési lehetőségek jobb kihasználásával, főleg pedig utazási kedvezmények és könnyítések kiterjesztésével, vízum-

kényszer felfüggesztésével lehetne elérni.

Az a körülmény, hogy a szorosan vett külföldi látogatók száma az Európában általánosan megnyilvánuló idegenforgalmi hanyatlással szemben nálunk a jelentési időszakban is növekedett, megokolttá teszi a távolabbi külföldre irányuló idegenforgalmi akciónk fejlesztését. Ebben a vonatkozásban a jelentési időszakban nagy haladás mutatkozott, amennyiben úgy Budapestnek, mint fűrdővárosnak állandó hangoztatásával, mint a „Három nap Budapest” kedvezmény kihasználásával, továbbá a Budapesti Nemzetközi Vásárral, egyéb kiállításokkal és kongresszusokkal sikerült a távolabbi külföld érdeklődését Budapest iránt állandóan ébrentartani és fokozni. Ezen az alapon hisszük, hogy sikerülni fog Budapestet az öt idegenforgalmi szempontból is jogosan megillető helyhez juttatni, mely célt különösen elő fogja mozdítani a külföldi nagy utazási vállalatok, mint a Cook és American Expressz tervbevevett magyarországi letelepülése.

A külföldi látogatók közül a legnagyobb mértékben emelkedett a Lengyelországból érkezők száma (50%), ezt követi Franciaország 20%-kal, Amerika 16 és Nagybritannia 15%-kal. Ugyancsak emelkedőben van a Balkán-államokból jövő látogatók száma. A legtöbb látogató Budapestet májusban, a Nemzetközi Vásár alkalmával (26.802) és augusztusban, Szent István-napkor (26.395) kereste fel. Ezt követi szeptember, amikor is a legtöbb kongresszust is tartják (24.161). A szorosan vett külföldiek közül a legtöbben augusztusban keresik fel Budapestet, amikor is 10.799 külföldi 35.065 éjjelt töltött itt.

Budapest idegenforgalmának pénzbeli értéke, az a pénz tehát, amit itt az idegenek elköltének, az útiköltséggel

WAGNER-fele

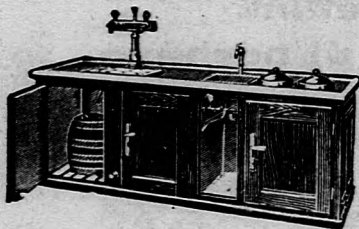
sörkimérő készülékek,

jégszekrények,

komplet

szikvizgyári berendezések

elismeret elsőrangú minőségben.

Egyesült Gép- és Fémárugyarak Rt.

BUDAPEST, VI., LÓPORTÁR UCCA 9

(a nyugati pályaudvar közelében)

Tel.: Aut. 275-13.

Vásárlás előtt saját érdekében önkéntelen tekintse meg mintaraktárunkat!

együtt 1929-ben kb. 37 millió pengőre becsülhető, ami alig marad vissza az 1928. évi eredmény mögött.

Az idegenforgalom jelentőségét mérvado köraink már felismerték, aminek eredményeképen beszámolhatunk a vízumkényszer legalább részbeni lebontásáról, amennyiben 1930 első felében Németországgal, Ausztriával, Olaszországgal és Svájjal szemben kölcsönösen megszűnik a vízumkényszer. Remélhetőleg ezt az idegenforgalom szempontjából jelentős többi országokkal szemben fennálló vízumkényszer megszüntetése követi. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy Budapest székesfőváros az idegenforgalmi propaganda céljaira 160.000 P helyett 200.000 P-t irányzott elő. Jó szolgálatokat tesz az idegenforgalom fejlesztése érdekében Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala, továbbá az Idegenforgalmi Beszerzési Utazási és Szállítási Rt. által külföldi menetrendekben, útvezető könyvekben, utazási és szaklapokban, továbbá nagyobb külföldi lapokban leadott hirdetések, valamint a külföldön széteszött propagandafüzetek és plakátok, melyek száma az előző évhez képest kétszeresére emelkedett. Ennek eredményeképen a Magyarországra irányuló külföldi csoportos utazások száma az 1928. évi 76-ról 1929-ben 148-ra növekedett.

Szállodaipar. Az idegenforgalomnak 1929-ben bekövetkezett ellanyhulása természetesen kihatott a vele szoros kapcsolatban álló szállodaiparra is, amennyiben a szobafoglalást, illetőleg kihasználási arányszám az 1928. évi 60.63%-ról 1929-ben 12.5%-kal 48.16%-ra csökkent. A szállodaiparnak az idegenforgalom csökkenéséből eredő súlyos helyzetét csupán az adók és a közüzemi szolgáltatások díjának leszállításával lehetne enyhíteni. Újabb alapítások a szállodaiparban érhetően nem voltak. A jelenleg Budapesten üzemben lévő hét elsőrendű, tizennégy másodrendű, ugyancsak tizennégy harmad- és hat negyedrendű, összesen 41 szálloda, továbbá 52 penzió, összesen 4871 szobával, illetőleg 6976 ággyal, melyből 5882 ágyszobát az elsőrendű szállodákra esik, elégségesnek bizonyult Budapest idegenforgalmának ellátására. A modernizálási törekvéseket a nehéz pénzügyi viszonyok akadályozzák. A pénzügyi helyzet várt javulása előreláthatólag lehetővé fogja tenni a szállodák számára is nagyobb beruházási kölcsönök felvételét, ami a szükséges renoválási munkák elvégzését lehetővé fogja tenni. A szállodák körében az idegenforgalom csökkenésével kapcsolatban éles verseny fejlődött ki, ami nagyobb mérvű árrombolással jár. A szállodaiparban mutatkozó különböző nehézségek kiküszöböléséhez nagyban hozzá fog járulni a küszöbönálló új

szállodaszabályrendelet. A belföldi látogatók bejelentési lapjának olesőbbátételével viszont a belföldi idegenforgalom növekedését remélik. Az iparban bérmozgalom nem mutatkozott, viszont a munkanélküliség sem csökkent.

Vendéglőipar. A fogyasztóképesség általános csökkenése a vendéglők forgalmát természetesen jelentősen apasztotta. Így azok rentabilitása egyre jobban romlott s ez a magyarázata, hogy 1929-ben 464 megszűnő vendéglővel szemben csupán 139 új vendéglő nyílt meg. Az adók, valamint a magas házbérek az ügyis nagy nehézségekkel küzdő vendéglők helyzetét nagyban megnehezítik. Az ipar mintegy 30%-os házbér és ugyanolyan adóengedményt tart szükségesnek válságos helyzetének áthidalására. Kérelmének alátámasztása igazolja, hogy a fővárosi vendéglősök csupán 13%-ának emelkedett, 8%-ának változatlan maradt, 79%-ának pedig csökkent a forgalma. A közpévendéglők, melyek a forgalom legnagyobb részét bonyolítják le, az előző évekhez képest 20-30%-kal kisebb forgalmat értek el. Személyzetüket is ennek arányában voltak kénytelenek csökkenteni. Ennek ellenében tanonc a szakmában feles számmal jelentkezett, ami azzal magyarázható, hogy a szülők különös előszeretettel

adják gyermekeiket olyan állásba, ahol tanoncidejüknek kezdetétől fogva lakásuk, ellátásuk biztosítva van és némi keresetre is számíthatnak. Kollektív szerződés, sztrájk, kizárás nem volt. A hatóság vendéglők a jelentős időszakában is élénk versenyt támasztottak, különösen a közép- és kisforgalmú vendéglőknek. Súlyosan érinti az ipart a közüzemi szolgáltatások magas díja, mely téren még mindig nem történt orvoslás. A budapesti vendéglősök adóközössége lehetővé tette, hogy az adók kivetésével, ellenőrzésével és behajtásával járó súlyos terheket közös könyvelés és elszámolás révén enyhítsék. A vendéglőipar a gazdasági viszonyok fejlődésétől és az idegenforgalom növekedésétől, addig is az állami és egyéb hatósági közegek megértésétől várja jelenlegi súlyos helyzetének megkönnyítését.

(Folytatjuk).

Jól kezelt.

kölcsönhordók kaphatók.

Hol? Megmondja a Fogadó kiadóhivatala.

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Már kötelező is a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült **UJ Bortörvény-kivonat plakátja drb.-ja **90 fill.****

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmái hitel előrléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Padlóra köpni filos plakát „ **40 fill.**

Éneklés és lármozás hatóságilag tiltva van plakátja „ **40 fill.**

Fiatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd filos plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókölség miatt — darabonként 10 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron vagy papendeklin kasirozva vannak. — Kapható a „Fogadó-Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában Budapest, VI., Aradi ucca 11. szám.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 8-as és 16 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét melletti küldésnél igen nagy a portókölség.